

Ariketak95

ADMINISTRAZIOA
EUSKARAZ

I. Aukera ezazu esaldi egokia Euskaltzaindiaren *Hiztegi Batua* kontuan hartuz:

1. a) Eibarko Armagintza Eskolan prestatu ziren garai bateko merkatuko tornulari, **doitzaile**, fresatzaile, delineatzaile, proiektugile eta industria maisurik onenak.
b) Eibarko Armagintza Eskolan prestatu ziren garai bateko merkatuko tornulari, **ajustadore**, fresatzaile, delineatzaile, proiektugile eta industria maisurik onenak.
2. a) Teologia ikasi ondoren, Txileko eliza batean integratu zen, zuzendari espiritual eta **fede-aitorle** gisa.
b) Teologia ikasi ondoren, Txileko eliza batean integratu zen, zuzendari espiritual eta **fede-aitorlari** gisa
3. a) Goiza **ainutsu** eta fresko agertu arren, begien aurrean genuen paisaiak liluratu gintuen.
b) Goiza **lainotsu** eta fresko agertu arren, begien aurrean genuen paisaiak liluratu gintuen.
4. a) Atsekabe handia hartu zuen berria entzun zuenean; **aitordetzat** zeukan, eta ez zuen uste halakorik egiteko gauza izango zenik.
b) Atsekabe handia hartu zuen berria entzun zuenean; **aitaordetzat** zeukan, eta ez zuen uste halakorik egiteko gauza izango zenik.
5. a) Maiatzean, kooperatiben araudia **aktualizatzeko** lege-proiektua aurkeztu zuen Eusko Jaurlaritzak.
b) Maiatzean, kooperatiben araudia **eguneratzeko** lege-proiektua aurkeztu zuen Eusko Jaurlaritzak.
6. a) Zisjordaniaren **aislamenduaz** galdetu genionean, azaldu zigun Israelgo Gobernuak egunero galarazten diela palestinar askori etxetik irtetea, diotenez, segurtasun arrazoiengatik.
b) Zisjordaniaren **isolamenduaz** galdetu genionean, azaldu zigun Israelgo Gobernuak egunero galarazten diela palestinar askori etxetik irtetea, diotenez, segurtasun arrazoiengatik.
7. a) Udan, Espainiako **aireko armadak** baimenik eskatu gabe egin zituen maniobrak Urkiolan.
b) Udan, Espainiako **aire-armadak** baimenik eskatu gabe egin zituen maniobrak Urkiolan.
8. a) Ez diogu elkarri **aditzen**, eta horrek eragiten ditu bizikidetzaren arazorik latzenak.
b) Ez diogu elkarri **aitzen**, eta horrek eragiten ditu bizikidetzaren arazorik latzenak.
9. a) Bilboko Ingeniaritza Goi Eskola Teknikoak martxan jarri zuen **Aeronautika** Gelaren helburua da ikerketako eta garapen teknologikoko proiektuak gauzatzea.
b) Bilboko Ingeniaritza Goi Eskola Teknikoak martxan jarri zuen **Airenautika** Gelaren helburua da ikerketako eta garapen teknologikoko proiektuak gauzatzea.
10. a) 2011n, milaka herritarrek parte hartu zuten Madrilgo Puerta del Sol plazako **akanpadan**, estatu espainiarrean ustelkeriak eragindako kalteak salatzeke.
b) 2011n, milaka herritarrek parte hartu zuten Madrilgo Puerta del Sol plazako **kanpaldian**, estatu espainiarrean ustelkeriak eragindako kalteak salatzeke.

IVAP

HERRI ARDURALARITZAREN
EUSKAL ERAKUNDEA

Ariketak 95

2. Ondorengo hitzen sinonimoei letra batzuk falta zaizkie. Esan zein letra diren hitza osatzeko falta direnak:

eraso	=	j__arpen	transformazio	=	e__daketa
txosten	=	or__idazki	galdetu	=	i__ndu
ustezko	=	ba__ko	egiaztatu	=	berre__
debekatu	=	__arazi	ondorengo	=	b__aunaldi
sarri	=	__iz	erretiro	=	erre__ta
gidatu	=	bi__atu	konpromisoa hartu	=	e__aiatu
motibo	=	_io	irmo	=	z__do
puska	=	adaba__	akordio	=	____armen

3. Aurreko ariketan agertzen diren bost hitzen antonimoak dira ondorengoak. Esan zein hitzei dagozkien:

erantzun	#	_____
benetako	#	_____
nekez	#	_____
erraztu	#	_____
gezurtatu	#	_____

4. Lotu hitza dagokion definizioarekin:

	salbuespena	hautsak harrotu
esku hartzea	iraupena	mintegia
	alorra	eratu

- Zerbaitek bere hartan dirauen denbora; gertaera baten hasieratik amaierara igarotzen den denbora-tartea: _____
- Multzo bati, zatiak antolatuz, izatasuna eman: _____
- Parte hartzea: _____
- Kideko guztiei dagokien edo guztiak hartzen dituen lege edo arau batetik at gelditzen den gauza edo gertaera: _____

5. Arazo edo gai jakin bat aztertzeko, adituek egiten duten bilera:

6. Zernahi giza jarduera banatzen den zati bakoitza; zati horietako bakoitzak hartzen duen guztia: _____

7. Zerbaitek esamesak sortu: _____

5. Esaera zaharrak lantzen

Wikipedian esaten den bezala, **esaera zahar**, **atsotitz** edo **errefrauak** herri erabilerako esaldi zuzen, zehatz eta xeheak dira, ahoz aho transmitituak, tradizio luzekoak, eta, gehienetan, irakaspen moralak eta praktikoa dutenak.

Euskaraz hamaika esaera zahar, atsotitz eta errefrau ditugu; eta hainbat gairen ingurukoak izan daitezke. Gaur neguarekin zerikusia dutenak landuko ditugu.

• Aukera ezazu **atsotitz** hauen **esanahia**:

1. Urtarril hotza, neguaren bihotza.

- a) Urtarrila da neguaren erdian dagoen hilabetea.
- b) Urtarrilean hotz egiten badu, negu bete-betean gaude.

2. Abenduko eguna, argitu orduko iluna.

- a) Abenduko egunak laburrak dira.
- b) Berandu argitzen du egunak abenduan.

3. Azaro bero, negua gero.

- a) Azaroan bero egiten badu, negua beranduago etorriko da.
- b) Azaroan bero egiten du ez delako oraindik negua.

4. Negu elurtsu, urte garitsu.

- a) Neguan erein behar da udarako garia.
- b) Neguan elurra egiten badu, urte horretan gari-uzta ona izango da.

5. Urtarrila urik gabe, urtea ogi gabe.

- a) Urtarrilean euririk egiten ez badu, urte horretako uzta txarra izango da.
- b) Urtarrilean urik edaten ez duenak ez du goserik.

6. Ezkur urte, elur urte.

- a) Ezkur ugari dagoenean, elur ugari egongo da urte horretan.
- b) Elurra egiten duenean ezkur urtea izango da.

- I. 1. a 6. b
2. a 7. a
3. b 8. a
4. b 9. a
5. b 10. b

2. Ondorengo hitzen sinonimoei letra batzuk falta zaizkie. Esan zein letra diren hitza osatzeko falta direnak:

eraso = jazarpen	transformazio = eraldaketa
txosten = oroitidazki	galdetu = itaundu
ustezko = balizko	egiaztatu = berretsi
debekatu = galarazi	ondorengo = belaunaldi
sarri = maiz	erretiro = erretreta
gidatu = bideratu	konpromisoa hartu = engaiatu
motibo = zio	irmo = zindo
puska = adabaki	akordio = hitzarmen

3. Aurreko ariketan agertzen diren bost hitzen antonimoak dira ondorengoak. Esan zein hitzei dagozkien:

erantzun # itaundu
benetako # balizko
nekez # maiz
erraztu # debekatu
gezurtatu # berretsi

4. Lotu hitza dagokion definizioarekin:

1. Zerbaitek bere hartan dirauen denbora; gertaera baten hasieratik amaierara igarotzen den denbora-tartea: **iraupena**
2. Multzo bati, zatiak antolatuz, izatasuna eman: **eratu**
3. Parte hartzea: **esku hartzea**
4. Kideko guztiei dagokien edo guztiak hartzen dituen lege edo arau batetik at gelditzen den gauza edo gertaera: **salbuespena**
5. Arazo edo gai jakin bat aztertzeke, adituek egiten duten bilera: **mintegia**
6. Zernahi giza jarduera banatzen den zati bakoitza; zati horietako bakoitzak hartzen duen guztia: **alorra**
7. Zerbaitek esamesak sortu: **hautsak harrotu**

5. 1. b
2. a
3. a
4. b
5. a
6. a

IVAP

HERRI ARDURALARITZAREN
EUSKAL ERAKUNDEA

